

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Colegiul de Industrie Ușoară, Bălți

„Aprobat”
Directorul interimar al Colegiului de Industrie Ușoară, Bălți

Liliana Diaconu

Liliana Diaconu

„23 mai 2017”

**Curriculumul stagiului de practică
P.06.O.0 03 Practica de specialitate II**

Specialitatea: 102210 Securitatea și sănătatea în muncă
Calificarea: 313908 Tehnician securitatea și sănătatea în muncă

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. *Ciolac Ala*, grad didactic doi, Colegiul de Industrie Ușoară, m. Bălți.

Aprobat de:

Consiliul metodico-științific al Colegiului de Industrie Ușoară, Bălți

Director interimar

Liliana Diaconu

„24” aprilie 2017

Recenzenți:

1. *Dobrovolscaia Maria*, grad didactic unu, Colegiul de Industrie Ușoară, m. Bălți.
2. *Neghină Diana*, grad didactic doi, Colegiul de Industrie Ușoară, m. Bălți.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice stagiului de practică	5
IV.	Administrarea stagiului de practică.....	5
V.	Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică.....	6
VI.	Sugestii metodologice.....	8
VII.	Sugestii de evaluare a stagiului de practică.....	9
VIII.	Cerințe față de locurile de practică	10
IX.	Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Instituirea unui sistem eficient de stagii de practică ar putea determina exploatarea eficientă a capitalului uman al Republicii Moldova, care este una dintre puținele resurse economice ce pot impulsiona în termeni proximi o dezvoltare economică eficientă.

Stagiile de practică constituie o parte integrantă a procesului de formare profesională la specialitatea „Securitatea și sănătatea în muncă”, care asigură realizarea principiilor fundamentale ale procesului de formare profesională dinamică actului de însușire a comportamentului profesional, reprezintă segmentul de interferență dintre procesul de studii și activitatea profesională, este o probă de adaptare și integrare în domeniul profesional.

Scopul „Practicii de specialitate II” constă în integrarea și specializarea cunoștințelor teoretice, formarea competențelor profesionale pentru dezvoltarea abilităților și a competențelor practice a elevilor.

Stagiile de practică sunt obligatorii și constituie o condiție de promovare la anul următor de studii. Au menirea de a îmbina sfera educațională și cea profesională. Singurul sistem viabil de educație este cel dual, în care teoria se combină armonios, profund și firesc cu practica. Teoria și practica se interconstruiesc, poți să practici dacă ai învățat și practicând ai șansa să înveți.

Obținerea cunoștințelor și deprinderilor profesionale, aprofundarea cunoștințelor din cadrul unităților de curs fundamentale și de specialitate se realizează în cadrul *“Practicii de specialitate II”*.

Unitățile de curs care stau la baza executării sarcinilor /activităților în cadrul stagiului de practică respectiv sunt:

- Elemente de securitate și sănătate;
- Sisteme de securitate la locul de muncă;
- Elemente de igiena ocupațională;
- Elemente de prim ajutor;
- Proceduri de urgență;
- Elemente de certificare;
- Protecția civilă;
- Echipamente individuale de protecție;
- Electrosecuritatea industrială;
- Echipamente termice, hidraulice și pneumatice.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Fiind un element principal al procesului educațional și al activității profesionale, stagiul de practică asigură formarea competențelor profesionale și acumularea experienței privitor la organizarea și realizarea activităților în domeniul profesional.

Stagiile de practică reprezintă un element esențial și în cadrul socializării profesionale a elevilor. Succesul absolvenților pe piața muncii va depinde, în mare măsură, de gradul în care aceștia vor cunoaște specificul activității profesionale.

„Practica de specialitate II” urmărește obiectivele:

- ✓ să crească adaptabilitatea tinerilor la cerințele angajatorului;

- ✓ să furnizeze elevului cunoștințe practice despre modul, în care funcționează diferitele departamente ale agenților economici participanți la stagiile de pregătire practică;
- ✓ să ofere posibilitatea elevilor practicanți de a obține experiență prin intermediul contactelor stabilite în cadrul activității zilnice;
- ✓ să formeze deprinderi de planificare a activității zilnice și de autocontrol asupra realizării măsurilor planificate;
- ✓ să studieze actele normative ce reglementează activitatea instituțiilor de profil din republică;
- ✓ elevul să se familiarizeze cu structura, modul de organizare și activitatea organizațiilor de profil, cu particularitățile și volumul atribuțiilor lor de serviciu.

O componentă esențială a instruirii o constituie implicarea elevilor în aplicarea practică a cunoștințelor teoretice acumulate. Obiectivul fundamental al acestei activități este dobândirea de către elevi a abilităților practice printr-o implicare directă alături de specialiștii din domeniul specific specialității.

Importanța și atractivitatea unui astfel de stagiul constă în însușirea și dezvoltarea unor abilități profesionale aplicate, precum munca în echipă sau managementul de proiect, șansa de a câștiga experiența profesională reală și, la final, de a obține un loc de muncă permanent în domeniul de lucru ales.

Stagiul de practică reprezintă o oportunitate oferită elevilor de a se pregăti pentru intrarea pe piața muncii, prin familiarizarea lor cu viața economică reală, prin participarea lor efectivă la activitatea economică dintr-o firmă sau instituție, prin crearea unui sistem de comunicare și relaționare eficientă între acestea și potențialii angajatori.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

- CS1. Conformarea cu structura organizatorică a întreprinderii.
- CS2. Aplicarea legislației privind securitatea și sănătatea la locul de muncă.
- CS3. Determinarea activităților de prevenire și protecție în unitate.
- CS4. Identificarea riscurilor existente de accidentare sau îmbolnăvire la locul de muncă.
- CS5. Stabilirea factorilor dăunători și periculoși ai procesului de producție.
- CS6. Identificarea echipamentelor individuale de protecție necesare pentru locurile de muncă din întreprindere.
- CS7. Identificarea măsurilor de prevenire a poluării și de protecție a mediului.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului de practică	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
P.06.O.003	Practica de specialitate II	VI	2	60	23.03-05.04	Raport	2

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare (ore)
AS1. Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă Sistemul legislativ național în domeniul SSM 1. Realizarea instructajului introductiv cu privire la normele de securitate și sănătate în muncă, în conformitate cu legislația în vigoare	Fișe individuale de evidență a instruirii în domeniul SSM completate	Prezentarea Raportului stagiului de practică	3
2. Prezentarea actelor normative cu privire la sănătatea și securitatea în muncă	Tabel completat cu acte normative consultate	Raportul stagiului de practică.	3
3. Stabilirea atribuțiilor și responsabilităților în domeniul securității și sănătății în muncă ce revin lucrătorilor	Fișă de studiu	Argumentarea fișei de studiu.	3
4. Prezentarea atribuțiilor și responsabilităților conducătorului întreprinderii și a conducătorilor subdiviziunilor ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă	Fișă de studiu a conținutului fișelor de post ce conțin atribuții și responsabilități în domeniul securității și sănătății în muncă	Prezentarea Agendei formării profesionale Raportul stagiului de practică.	3
AS2. Caracteristica generală a structurii și organizării activității întreprinderii 5. Studiarea caracteristicii generale a întreprinderii, firmei. Scurt istoric	Rezumat scris pentru Raport Prezentarea întreprinderii	Prezentarea Raportului stagiului de practică și a Agendei formării profesionale	3
6. Descrierea întreprinderii: - domeniul de activitate al unității; - licențe, autorizații; - forma organizatorico-juridică; - tipul și forma de proprietate; - numărul de angajați; - regimul de lucru; - caracteristica succintă a paginii Web a unității	Fișa vizitei tematice Rezumat scris	Argumentarea fișei vizitei tematice Prezentarea Raportului stagiului de practică	3
7. Identificarea structurii organizatorice și de conducere a întreprinderii: relațiile de interdependență între compartimente	Elaborarea organigramei întreprinderii	Argumentarea organigramei	3

Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare (ore)
8. Analiza documentelor care caracterizează structura formală a întreprinderii (fișa postului, regulamentul intern ș.a.)	Fișa postului, regulamentul intern al unității	Argumentarea fișei postului și a regulamentul intern al unității	3
AS3. Organizarea activităților de S.S.M. la nivelul angajatorilor 9. Prezentarea tipologiei instructajului SSM	Proces-verbal de instructaj SSM	Prezentarea portofoliului stagiului de practică	3
10. Realizarea tematicii de instructaj SSM	Fise individuale de instructaj SSM completate	Prezentarea Agendei formării profesionale	3
11. Identificarea riscurilor existente de accidentare sau îmbolnăvire la locul de muncă	Grafic (tabel) cu privire la riscurile existente la locurile de muncă	Prezentarea Agendei stagiului de practică și a portofoliului	3
12. Alegerea echipamentelor de muncă specifice locurilor de muncă din unitate	Fișă de observare (tabel) Tabel completat	Prezentarea portofoliului stagiului de practică	3
13. Instruirea muncitorilor cu privire la normele de sănătate și securitate în muncă	Realizarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă	Fișă de studiu a instrucțiunilor	3
AS4. Organizarea activităților de protecție și prevenire în unitate 14. Evaluarea documentelor specifice sănătății și securității în muncă: – autorizații sanitar-veterinare; – avize Prevenirea și stingerea incendiilor P.S.I. (Prevenirea și stingerea incendiilor) – autorizații de deținere a substanțelor toxice etc.	Documente analizate	Prezentarea Portofoliului stagiului de practică.	3
15. Prezentarea echipamentelor de protecție specifice locurilor de muncă	Echipamente de protecție specifice locului de munca;		3
16. Prezentarea conținutului trusei de acordare de prim ajutor	Trusa de prim ajutor		3
17. Identificarea tipurilor de accidente de muncă și modalitățile de acordare a primului ajutor în caz de accident la locul de muncă	Raport scris	Prezentarea portofoliului stagiului de practică	3

Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare (ore)
AS5. Identificarea măsurilor de protecție a mediului adoptate de unitatea economică 18. Identificarea factorilor nocivi (praf, pulberi, săruri, combustibili uzați, zgomot, trepidații) la locurile de muncă cu impact negativ asupra mediului	Lista factorilor nocivi ai procesului de producție al întreprinderii	Prezentarea Agendei stagiului de practică	3
19. Determinarea măsurilor pentru diminuarea impactului negativ asupra mediului specifice unității economice	Plan de măsuri	Argumentarea planului	3
AS6. Analiza și sistematizarea materialului 20. Redactarea Agendei formării profesionale și a Raportului stagiului de practică	Completarea Agendei formării profesionale, portofoliului și a Raportului stagiului de practică	Prezentarea Agendei formării profesionale, Raportului stagiului de practică și a portofoliului	3
Total			60

VI. Sugestii metodologice

„Practica de specialitate II” se desfășoară în baza Regulamentului privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1086 din 29 decembrie 2016 și a curriculumului stagiului de practică. Activitățile de practică se vor derula la agenți economici având obiect de activitate în domeniul producției, serviciilor, de distribuție, în cadrul structurilor organizatorice specializate pe diverse activități (secții, ateliere, linii de fabricație, etc.).

Ponderea subiectelor din conținutul tematic este orientativă, cu intenția păstrării echilibrului și a diversității. Elevii vor alege, la îndrumarea coordonatorului de practică din întreprindere, a exemplurilor care corespund propunerilor de subiecte sau activități efectuate, cu menționarea ponderii efective din timpul total efectuate pentru parcurgerea subiectelor.

Elevii vor respecta toate condițiile impuse de regulamentele întreprinderii referitoare la acces, organizare, ordine interioară, siguranță și securitate în muncă.

Elevii vor putea folosi sau utiliza pentru documentare și studiu mijloacele aprobate de întreprindere: notițe, fotografii, copii ale documentelor, documentație tehnologică, pagini Web etc..

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

În timpul derulării stagiului de practică, conducătorii stagiului de practică vor evalua permanent nivelul competențelor profesionale dobândite de elev, comportamentul și modalitatea de integrare a acestuia în activitatea partenerului de practică (disciplină, punctualitate, responsabilitate în rezolvarea sarcinilor, respectarea Regulamentului intern al unității economice etc.).

Periodic, și după încheierea stagiului de practică, elevul prezintă conducătorului de practică Agenda stagiului de practică completată în corespundere cu cerințele specificate.

Cadrele didactice vor elabora sarcini prin care vor orienta comportamentul profesional al elevului spre demonstrarea sistemului de cunoștințe și abilități. În acest scop, vor fi clar stabiliți indicii și descriptorii de performanță a procesului și produsului realizat de către elev.

Probele de evaluare a competențelor, în baza situațiilor de problemă de la viitoarele locuri de muncă, sunt:

- verificarea modului de respectare a cerințelor SSM;
- elaborarea planului de protecție și prevenire a traumatismului al întreprinderii;
- elaborarea fișelor de evaluarea riscurilor.

În calitate de produse pentru măsurarea competenței se vor folosi, după caz:

- proces-verbal privind rezultatele cercetării accidentului de muncă;
- fișele individuale de evidență a instruirii personalului în domeniul SSM;
- modele de instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă;
- fișe de studiu;
- lista factorilor nocivi ai procesului de producție al întreprinderii;
- scheme, tabele etc..

Portofoliul este o metodă de evaluare prin care elevilor li se cere să realizeze o seamă de lucrări, pe parcursul instruirii. Aceste lucrări vor cuprinde: fișe de observație, fișe de studiu, tabele, scheme, diagrame, prezentări și altele.

Agenda formării profesionale reprezintă un instrument de înregistrare și monitorizare a activităților realizate de către elevi la locul de desfășurare a stagiului de practică.

Pe parcursul practicii elevii întocmesc **Raportul practicii**, care constă din partea textuală, privind activitatea întreprinderii, conform programului. Raportul va cuprinde de asemenea și o relatare despre activitatea personală pe parcursul practicii.

În Raport se redă situația reală a sectoarelor întreprinderii, cu analize și concluzii corespunzătoare. La întoarcerea în instituția de învățământ are loc susținerea publică a practicii în baza Raportului întocmit, în fața unei comisii de evaluare, convocată la instituția de învățământ.

La finalizarea stagiului de practică, conducătorul de practică din cadrul unității economice apreciază cu calificativ / notă nivelul de achiziționare a competențelor practice și eliberează referința. *Rezultatul acestei evaluări stă la baza notării elevului.*

Nota obținută de către elev reprezintă atât rezultatul evaluării practicii de către cadrul didactic – conducător de practică, cât și rezultatul evaluării comisiei, în urma prezentării și susținerii de către elev a materialelor de practică.

La evaluare se va ține cont de originalitatea, rigoarea argumentației, relevanța și corectitudinea informației, calitatea exprimării, corectitudinea, modul de prezentare. Acest din urmă element implică puterea de convingere, coerența exprimării.

Produsele și criteriile recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor profesionale sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Agenda formării profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • corectitudinea completării • analiza datelor • formularea concluziilor • respectarea cerințelor prestabilite • evaluarea obiectivă a situațiilor
2.	Raportul de practică	<ul style="list-style-type: none"> • originalitatea abordării • abordarea structurală a raportului • valoarea și utilitatea materialului obținut • creativitatea • calitatea materialului • diversitatea surselor • expunerea propriei opinii • limbajul de expunere
3.	Portofoliul	<ul style="list-style-type: none"> • completitudinea informației • diversitatea actelor • corectitudinea îndeplinirii actelor • acuratețea completării documentelor • concludenta

VIII. Cerințe față de locurile de practică

„Practica de specialitate II” se va desfășura în cadrul întreprinderilor industriei ușoare din zona „Nord”.

Lista orientativă a instituțiilor și întreprinderilor cu care sunt încheiate / se intenționează încheierea contractelor de desfășurare a practicii:

1. SA „BĂLȚEANCA” Bălți
2. ÎM „FASCHION GRUP” SRL Bălți
3. SRL „Texagroteh” Bălți
4. SRL „MISO TEXTILE” Bălți
5. SRL ICS „PREMIERA-DONA” Bălți
6. ÎCS „NEW TREND” SRL Bălți
7. ÎCS „EXCEL MANUFACTURING” SRL
8. „BEVERA NORD” Bălți
9. ÎCS „FLOREANA FASHION” Bălți
10. ÎCS «CB-TEX» S.R.L.
11. SRL „INTEX-GROUP”
12. SRL „GEOTEXTIL”

13. „CORALAW-LUX” SRL Bălți
14. „Floare-Carpet” SA Chișinău
15. „Covoare-Ungheni” SRL
16. ICS „ENNSGERN” SRL Bălți
17. SRL „INFINITextil” Chișinău
18. SA „Cet-Nord” Bălți
19. SRL „BĂLȚI-GAZ”
20. SA „Parcul de autobuze” Bălți
21. SRL „MOLSALVIA” sectorul de producere Alexandrești r. Râșcani
22. SRL „Reforma CM” r. Edineți SA Terebna
23. SRL „Flexiron” Florești
24. SA „Floarea soarelui” Bălți
25. SRL „Verisvin” r. Sîngerei s. Drăgănești
26. SA „Rețele Electrice de Distribuție Nord” Bălți
27. SA „Moldtranstur” Bălți
28. SRL „Plastal” r. Sîngerei, s. Sîngerei-Noi
29. SRL „Sammy Cablaggi” r. Fălești, s. Albinețul Vechi
30. „Maxmanserv” Bălți
31. „Vitastil – Lux” SRL Bălți
32. „Moldagrotehnica” SA Bălți ș.a..

Cerințele cu privire la alegerea locului pentru desfășurarea stagiilor de practică sunt următoarele:

- întreprinderea trebuie sa fie dotată corespunzător: logistică, tehnică și tehnologică, necesară valorificării cunoștințelor teoretice, dobândite de elev în cadrul procesului de instruire la colegiu; sa dispună de specialiști cu studii superioare în stare să coordoneze și să participe la desfășurarea stagiului de practică a elevilor și să evalueze rezultatele acestui stagi; să desfășoare programul de activitate astfel încât sa permită realizarea activității de practică a elevilor în condiții normale;
- activitățile desfășurate de elev pe parcursul stagiului de practică trebuie să asigure aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice dobândite în cadrul activităților didactice și să fie relevante specializării;
- în cadrul stagiului de practica să se asigure păstrarea sănătății și a capacității de muncă prin corespunderea mediului de lucru normelor igienice.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Sunt indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi:

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Legea nr.186-XVI din 10.07.2008 securității și sănătății în muncă, Monitorul Oficial al R.M., 2008 nr. 143-144.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/viewdoc.php?id=328774&lang=1	1

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
2.	Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, Monitorul Oficial al R.M., 2006, nr. 9.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/document_rom.php?id=1BAAE26A:69C4E2DA	1
3.	Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, Monitorul Oficial Nr. 34-36 (3367-3369) din 17. 02. 2009.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=330698&lang=1	1
4.	Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 95 din 05.02.2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea legii securității și sănătății în muncă nr. 186–XVI din 10 iulie 2008.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=330698&lang=1	
5.	Darabont A., Pece St., Dascalescu A., Managementul securității și sănătății în muncă, vol.I, Ed. AGIR, Buc., 2001.	Cabinet	1
6.	Medeainu Tiboriu-Constantin, Accidentele de muncă, Vol. I, București, Lumina Lex, 1998.	Internet	
7.	Olaru E. Protecția împotriva incendiilor. UTM, Chișinău, 2000.	Biblioteca	1
8.	Olaru E., Securitatea și sănătatea în muncă: Ciclu de prelegeri / Efim Olaru; Univ. Teh. a Moldovei, Fac. Cadastru, Geodezie și Constr., Cat. Securit. Activit. Vitale, UTM, Chișinău, 2012.	Cabinet Internet http://ilovemd.ucoz.com/Securitatea_si_sanatatea_in_munca_Ciclu_preleg_DS.pdf	3
9.	Olaru E.Sanitaria industrială și igiena muncii. UTM, Chișinău, 2000.	Biblioteca	1
10.	Olaru, E., Supravegherea de stat în domeniul securității la incendiu: Ciclu de prelegeri / Efim Olaru, Nicolae Soroceanu; Univ. Teh. a Mold., Fac. Cadastru, Geodezie și Constr., Cat. Securitatea Activității Vitale, UTM, Chișinău, 2013.	Internet http://library.utm.md	
11.	Pitariu Horia.D, Proiectarea fișelor de post, evaluarea posturilor de muncă și a personalului. Ghid practic pentru manageri, București, Irecson, 2006.	Cabinet	1
12.	Lăcustă Ion, Securitatea și sănătatea în muncă./ Ion Lăcustă, Angela Bitcă, Eduard Antoci; ref. șt.: Cioloci Igori, Taran Anatol; Univ. Agrară de Stat din Moldova, Colegiul de Transporturi din or. Chișinău. – Ch: „Print-Caro” SRL, 2010.	http://dspace.uasm.md/bitstream/handle/123456789/228/lacusta_securit.pdf?sequence=1&isAllowed=y	